

**ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА „ЛАНЕ“ КУЧЕВО
КУЧЕВО, БРАЋЕ ИВКОВИЋА 2**

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА “ ЛАНЕ ” КУЧЕВО
Број : 779
Дана : 28.10.2014. године
Кучево

**ПРАВИЛА
ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА**

Кучево
Октобар. 2014. Године

На основу члана 28. Закона о заштити од пожара (Сл.гласник РС бр.111/09), члана 57. став 1. тачка 1. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 52/11 и 55/13) и члана 27. став 1. тачка 1. Статута Предшколске установе „Лане“ Кучево, Управни одбор Предшколске установе „Лане“ Кучево на 16. седници одржаној дана 28.10.2014. године, доноси:

Предмет:

П Р А В И Л А ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА ЗА Предшколску установу „Лане“ из Кучева

САДРЖАЈ

1. Организација технолошких процеса на начин да ризик од избијања и ширења пожара буде отклоњен, а да у случају његовог избијања буде обезбеђена безбедна евакуација људи и имовине и спречено његово ширење,
2. Заштита од пожара у зависности од намене објекта са потребним бројем лица оспособљених за обављање послова заштите од пожара,
3. Доношење Плана евакуације и упутства за поступање у случају пожара,
4. Начин оспособљавања запослених за спровођење заштите од пожара.

План евакуације и упутства за поступање у случају пожара из става 1. тачка 3. овог члана морају бити истакнути на видљивом месту.

ЦИЉ ПРАВИЛА ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

Ова процедура дефинише одговорности и активности из домена заштите од пожара у Предшколску установу „Лане“ Кучево, поступци и мере за осигуравање брзог деловања у односу на евентуално настали пожар у просторијама Предшколске установе „Лане“ Кучево, примена начина евакуације и спасавања за случај потребе како угрожених лица тако и материјалних добара.

Базира се на анализи чињеничног и предвиђеног стања угрожености од објеката од пожара, експлозије и опасних материја.

- 1. Организација технолошких процеса на начин да ризик од избијања и ширења пожара буде отклоњен, а да у случају његовог избијања буде обезбеђена безбедна евакуација људи и имовине и спречено његово ширење.**

Предшколска установа „Лане“ Кучево је установа које се бави предшколским образовањем, васпитањем и чувањем деце, као основном делатношћу. У својој организационој јединици има објекте „Сунце“ и „Маслачак“.

Објекат у коме се налази седиште Предшколске установе „Лане“ Кучево ОЈ „Сунце“ је Јавни објекат у коме се налази пословни простор који се користи за обављање горе наведене делатности. Површина објекта који користи Предшколска установа „Лане“ Кучево укупне површине 1126м², од тога око 850м² корисног простора који се користи за собе и играонице за бригу о деци, и око 276м² службене просторије (канцеларије, кухиња, просторије техничке службе). Издвојених објеката има у центру Града Кучева у склопу средње ЕТМ школе, где као издвојени објекат Предшколска установа „Лане“ Кучево користи просторије за негу и чување деце организациона јединица „Маслачак“ Кучево, који припада у надзор Предшколске установе „Лане“ Кучево. Објекат има око 500 м² од тога око 350м² корисног простора који се користи за собе и играонице за бригу о деци, и око 150м² службене просторије (канцеларије, кухиња, просторије техничке службе).

Локација објеката у коме се налази Предшколска установа „Лане“ Кучево има изванредне карактеристике: шири центар Града, укомпонован са формираним пешачким тргом, остали објекти Јаних установа су у непосредној близини.

Прилазни путеви комплекса су асфалтирани, двосмерни, довољне ширине и носивости и проходни су током целе године.

Ватрогасно спасилачка јединица из Кучева је удаљена око 4 км са могућношћу стицања до објеката око 6-7 минута.

Објекат у коме се налази Предшколска установа „Лане“ Кучево има свој посебан главни улаз-излаз за службене раднике, као и главни улаз-излаз за децу и родитеље, такође као издвојен и засебан пословни простор собе за чување деце имају и помоћне евакуационе улазе-излазе и који директно воде у отворен простор (тераса, круг, плато испред установе).

Конструкција оба објекта је скелетна у шеми правоугаоника примарних димензија. Конструктивна шема је спроведена доследно и омогућава велику флексибилност простора самог објекта.

Постојеће стање објекта је такво да је тренутна конструкција у добром стању, довољне ватроотпорности да би у евентуалном пожару носеће конструкције сачувале својство носивости и не би се срушиле у току мањег трајања пожара. Стање електричних инсталација, може се поуздано оценити након стручног прегледа и испитивања.

Одређивање тј. процена угрожености од пожара

Ризик од избијања и ширења пожара је сведен на најнижу тачку.

У објекту постоји могућност настанка пожара класе А, Б, Ц.

Од експлозивних и запаљивих материјала у просторијама Предшколске установе „Лане“ Кучево се **не користе**: запаљиве течности (Д-2, мазут, запаљиве боје, лакови и разређивачи), запаљиви гасови (технички гасови за заваривање-ацетилен).

При обављању процеса рада користи се:

- Канцеларијска опрема: канцеларијски намештај (радни и конференцијски столови, витрине, ормари, полице, рафови и сл.), рачунарска опрема (компјутери, штампачи, скенери, и др. рачунарска опрема), факс, телефони, копирапарати, итд.

- Дечије играчке (пластичне, металне и дрвене), опрема за рад са децом, полице, дрвени кревети, прекривачи и постелјине, ручни алати на електрични погон који користи техничка служба за разне оправке (ручни циркулар, уводна тестера, бушила електрични апарат за варење, брусила, и сл.) ручни механички алати (кључеви, одвијачи, разна клешта и стеге, чекић, и др.)
- Средства за одржавање хигијене
- Једно службено путничко возило које је у власништву Предшколске установе и остала путничка, теретна и сервисна возила за превоз одређених лица и пословних потреба у и ван Предшколске установе „Лане“ Кучево.

Од запаљивих материјала у објекту се налази:

- Папир,
- Дрво и производи од дрвета канцеларијски материјал, ормари, дечији кревети, полице, пластичне играчке и сл.
- Текстил, скај, еко кожа, мебл, пластифицирана платна.
- Котларница, угаљ, дрво, мале количине нафте и уља
- Електрична инсталација, справе и опрема на ел.енергију

У објекту постоје могућност настанка пожара класе А, Б, Ц.

У циљу утврђивања одговарајуће организације и предузимању мера потребних за успешно функционисање и спровођење заштите од пожара, Управа за ванредне ситуације МУП-а врши категоризацију објекта, делатности и земљишта према угрожености од пожара у зависности од технолошког процеса који се у њима одвија: врсте и количине материјала који се производи, прерађује или складишти, врсте материјала употребљеног за изградњу објекта, значења и величине објекта и врсте биљног прекривача.

Инспекцијским надзором извршена је категоризација објекта, на основу члана 23. Закона о заштити од пожара (Сл.Гласник РС бр. 111/2009), а у складу са Уредбом о разврставању објекта, делатности и земљишта у категорије угрожености од пожара („Службени Гласник РС“, бр. 76/2010), тако да је утврђено да се Предшколска установа „Лане“ Кучево сврстано у трећу категорију угрожености од пожара.

На основу максимално допуштеног времена евакуације и броја људи која се могу наћи у објектима у моменту избијања пожара, пројектом су одређене ширине коридора евакуације, број степеништа, пролаза и врата. Знаци обележавања евакуационих путева означени су зеленом бојом у складу са стандардима (SRPS ISO 3864, 6309, 11428, 7239).

Опрема за гашење пожара

Унутрашња хидрантска мрежа за гашење пожара изведена је од челичних цеви Ø 65 мм, односно хидрантски прикључци 52 мм са одговарајућом опремом. Хидрантска мрежа се снабдева водом из градске мреже.

Мобилну опрему за гашење пожара чине ручни апарати за гашење пожара типа „С-6“, „С-9“ „ЦО2-5кг“

Могуће класе пожара

Према категоризацији пожара, сагласно стандарду СРПС ИЕЦ 3941/94, пожари који се могу очекивати у вртићу спадају у пожаре класе: „А“ пожари чврстих материја укључујући и пожаре на електричним инсталацијама; „Б“ пожари течних материја (уља биљног и животињског порекла);

Специфично пожарно оптерећење је укупна топлота која се може ослободити из топлотне моћи укупне количине упаљеног материјала у предметном објекту је мало.

Фактори ризика

Одговарајућим избором конструктивних елемената, при изградњи објекта, односно правилним дефинисањем степена отпорности на пожар његових конструктивних елемената спречава се рушење конструкције објекта у пожару у потребном времену, те се на тај начин стварају услови битни за спасавање запослених и одвијања акције гашења пожара.

Са аспекта пожарног ризика у објекту вртића разликујемо две целине (дела):

1. Канцеларије и собе за боравак деце;
2. Кухињски блок;

У канцеларијама и собама за боравак деце као фактори ризика у смислу пожарне безбедности могу се дефинисати:

- Електричне инсталације.
- Додатна грејна тела, посуде за припрему течних напитака.
- Расветна тела.
- Ентеријерски материјал и подне облоге, декорација, намештај.
- Опушак

Кухињски блок

Кухиња је са аспекта пожарне угрожености најризичнији део објекта.

Највећу опасност представља термо – блок, ако се у њему непосредно термички обрађује храна, при чему се као гориви матрејал појављују биљне и животињске масноће и уља које релативно лако могу да се упале и пренесу пожар по објекту. Најугроженији делови кухињског термоблока су простор где се непосредно кувају јела и пече месо јер се у њима ослобађа највећи део масних пара. Због мале разлике између температуре припреме хране на уљу (око 205 °C) и температуре на којој долази до спонтане упале масних пара (око 230 °C) овај простор преставља највећи ризик у смислу пожарне безбедности.

Процену пожарне угрожености и ризика дају следеће компоненте :

- 1 **Запаљивост** сировина и материјала који се налази у објекту,
- 2 **Пожарно оптерећење** чија величина зависи од количине вредности запаљивог материјала инвентара и врсте објекта,

- 3 **Опасност ширења**, преношења пожара одређена је поделом просторија тј. пожарних сектора и ватроотпорним зидовима, бројем спратова и комуникационих путева,
- 4 **Стварање дима и гасова** зависи од особина запаљивих материјала и може се знати да ли се ствара дим, као и загушујући и корозивни гасови при сагоревању,
- 5 **Уништење** зависи од осетљивости материјала, машина и уређаја а може доћи до делимичног и потпуног уништења,
- 6 **Концентрација вредности** која зависи од вредности материјала машина и уређаја и др,
- 7 **Опасност по људе** може потицати од дима, гасова, топлоте пожара, при томе је меродавна концентрација људства,
- 8 **Време интервенције** се састоји од три временска периода важна за гашење: време откривања пожара, време доласка ватрогасне јединице и време потребно за гашење.

Укупни пожарни ризик у Предшколској установи „Лане“ Кучево

$$R_0 = [(P_0 \times c) + P_k] \times V \times L \times 2 / W \times R_i$$

Где је :

R₀	Бројна вредност пожарног ризика
P₀	Коефицијент пожарног оптерећења садржаја објекта
c	Коефицијент сагорљивости садржаја објекта
P_k	Коефицијент пожарног оптерећења од материјала уграђених у конструкцију објекта
V	Коефицијент величине и положаја пожарног сектора
L	Коефицијент времена активирања кашњења почетка гашења
W	Коефицијент отпорности на пожар носеће конструкције објекта
R_i	Коефицијент смањења ризика

Број лица у објекту се одређује према номиналним капацитетима појединих просторија и условима да се оствари кретање без загушивања већег од 3 лица по м² површине пода било где на коридорима за евакуацију.

Путеви за евакуацију

Путеви за евакуацију до првог излаза треба да буду довољно кратки да се евакуација из овог дела угроженог простора оствари пре него што настане дуже директно излагање особе ватри и диму или јој ватра и дим запрече излаз.

Ради избегавања ситуације у којој је први излаз запречен, у већим просторијама се предвиђа одређени број алтернативних првих излаза и дужина путева евакуације до њих:

- за више од 50, а мање од 300 особа у просторији, треба да постоје 2 алтернативна ПИ,
- за више од 300, а мање од 600 особа треба да постоје 3 алтернативна ПИ.

Време припреме за евакуацију

Време припреме за евакуацију је време од тренутка када лице које ће се евакуисати сазна да је настао пожар који би могао да угрози живот, па до тренутка напуштања просторије боравка (време у којем лица оцењују оправданост евакуације, траже своје вредне ствари и остало што намеравају да понесу). За пословне објекте за потребе пројектовања усваја се - најмање 5 минута.

Време евакуације из свих објеката Предшколске установе „Лане“ Кучево у најкраћем могућем случају:

$$T = \frac{D}{BK} + \frac{L}{V} = \frac{100}{1,5 \cdot 1,6} + \frac{50}{0,6} = 125 \text{ s} = 1,25 \text{ min}$$

$$T = \frac{6}{0,9 \times 1,6} + \frac{25}{0,6} = 45,6 \text{ sek.}$$

Кретање особе у I етапи евакуације треба да се заврши за 30 су свим пословним зградама, осим у случајевима када се седи у столицама које су у дужим редовима и неким специфичним просторијама као у овом случају где има деце и играчака које ометају кретање:

- салама – одељењима деце за мање од 200 особа — 60 с;
- салама - одељењима деце за више од 200, а мање од 600 особа-120 с;

Кретање особе у II етапи евакуације треба да се заврши за мање од 60 секунди.

Кретање особе у III етапи евакуације треба да се заврши за мање од 3 минута.

Класификација објеката на основу ТР 21, према броју лица која бораве у згради и површини пожарног сектора-а:

Број особа	до 20	21 до 50	51 до 100	101 до 300	301 до 700	701 до 1500	1501 и више
Класа Р	Р ₁	Р ₂	Р ₃	Р₄	Р ₅	Р ₆	Р ₇
А (m²)	<400	<800	<1200	<1600	<2000	<2500	<3000

Просторије Предшколска установа „Лане“ Кучево спада у класу Р₄.

Посебне мере заштите од пожара

Посебна пажња се треба обратити у току радног времена у којем је присутан велики број деце који бораве у објекту. Плански увежбати евакуацију деце јер акценат је најзначајнији у отежаним условима и саме евакуације у случају пожара.

Знакови упозорења на које треба обратити пажњу:

отреперење или смањење светла;

омирис пластике која се топи;

опромена боје изолације на електричним прикључницима и кабловима;

опонављање прегоревања осигурача;

- излазни путеви из вртића објекта морају се одржавати слободним и незакрченим да би у сваком моменту били слободани за пролаз запослених и људи који се затекну у објекту;

- одговарајућим занацима упозорења, забране и обавештења подсетити ученике, запослене и странке на потребу поштовања мера заштите од пожара;

- запослени у кухињи су дужни да на крају радног времена прањем одстране насlage са плоча шпорета, таложника масноћа, филтера у хаубама за прикупљање масноћа;

очисте сливнике од масти и посуде за сакупљање масти изнесу и испразне их у одређену посуду;

- након завршетка радног времена у канцеларијама, кабинетима, учионицама и помоћним просторијама (које се користе у дневном раду) обавезно је да се: искључи освет

љење и електро-уређаји који су коришћени у радном времену.

2. Заштита од пожара у зависности од намене објекта са потребним бројем лица оспособљених за обављање послова заштите од пожара

Превенција заштите од пожара обезбеђује се планирањем и спровођењем превентивних мера и радњи тако да се што ефикасније спречи избијање пожара, а да се у случају избијања пожара ризик по живот и здравље људи и угрожавање материјалних добара као и угрожавање животне средине сведе на најмању могућу меру и пожар ограничи на самом месту избијања.

Основни циљ прописаних мера заштите од пожара јесте заштита живота људи, телесног интегритета, материјалних добара и животне средине.

Предшколска установа „Лане“ Кучево је разврстано у трећу категорију угрожености од пожара са извесним ризиком од избијања пожара (у даљем тексту: субјекти у трећој категорији) обавезно је да организује спровођење превентивних мера заштите од пожара с потребним бројем лица стручно оспособљених за спровођење заштите од пожара.

Организовање заштите од пожара

а) Запослени задужени за организацију и спровођење превентивних мера заштите од пожара (послови и задаци)

б) Права и обавезе запосленог при спровођењу мера заштите од пожара.

Горење неке материје ће престати када се елиминише било који од услова који су потребни за сагоревање, тако да можемо казати да је гашење пожара

процес, у чијем току деловањем средстава за гашење прекидамо процес горења. До престанка процеса горења долази у три случаја:

- ако одстранимо гориву материју
- ако горивој материји онемогућимо приступ кисеонику
- ако уклонимо извор паљења.

2.1 Средства за гашење пожара

- вода
- пена
- прах
- CO₂ угљендиоксид
- халони
- инерген
- приручна средства за гашење пожара.

Средства за гашење пожара су материје које се употребљавају за заустављање процеса горења на најбржи могући начин. Она морају да испуне неке опште услове и то:

- да гасе ефикасно
- да су употребљива за гашење већег броја материја
- да су постојана при чувању и складиштењу
- да не стварају отровне продукте приликом свог распадања или при гашењу
- да не подржавају горење
- да им је начин употребе једноставан
- да нису штетна по људско здравље.

3.1 Мере заштите при гашењу

- заштита од топлоте
- заштита од дима
- мере заштите приликом гашења на висини
- мере заштите приликом евакуације
- мере заштите возила и опреме приликом гашења
- опште
- посебне.

4.1 Противпожарна опрема

- ручни и превозни противпожарни апарати
- подела и намена ватрогасних апарата
- активирање и руковање
- постављање, чување и контрола апарата за гашење пожара.

ДУЖНОСТ И ПРАВА СВИХ ЗАПОСЛЕНИХ У ПРЕДШКОЛСКОЈ УСТАНОВИ „ЛАНЕ“ ИЗ КУЧЕВА КАО И АНГАЖОВАНИХ ПРАВНИХ И ФИЗИЧКИХ ЛИЦА У СПРОВОЂЕЊУ МЕРА ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

Дужности и права стручних лица за заштиту од пожара

СТРУЧНО ЛИЦЕ ЗА НЕПОСРЕДНО ОРГАНИЗОВАЊЕ И СПРОВОЂЕЊЕ ПРЕВЕНТИВНИХ МЕРА ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

Дужности стручног лица за непосредно организовање и спровођење превентивних мера заштите од пожара, (референт за заштиту од пожара) су следеће:

- Организује, обједињује и усмерава рад са аспекта заштите од пожара
- Стара се о спровођењу мера заштите од пожара утврђених Законом и другим прописима, Правилима, као и другим општим и појединачним актима из ове области;
- Прати и проучава законске и друге прописе из области заштите од пожара и предузима потребне мере ради усаглашавања рада са тим прописима и унапређивања заштите од пожара;
- Благовремено предузима све потребне мере ради отклањања уочених недостатака, спречавања нежељених последица и обезбеђења сталне исправности уређаја за аутоматску дојаву пожара;
- Учествује у припреми предлога Правила заштите од пожара, Програма основне обуке запослених, као и других општих аката из области заштите од пожара, а након доношења истих стара се о њиховој доследној примени;
- Врши замену и повлачење дотрајалих, застарелих, неупотребљивих апарата и опреме за гашење пожара, стално у току године, а на њихова места поставља нову и савременију ПП опрему и средства;
- Сарађује са надлежним инспекцијским и другим органима Управе за ванредне ситуације Министарства унутрашњих послова;
- Стара се о потпуном и уредном вођењу свих потребних евиденција из области заштите од пожара;
- Најмање једном месечно путем месечног извештаја, а по потреби и чешће, извештава (одговорно лице) о свим уоченим појавама, променама, недостацима и проблемима из области заштите од пожара;
- Остварује сталан увид у стање заштите од пожара и безбедности објекта, људи и имовине у њима и благовремено предузима све потребне мере ради отклањања уочених недостатака и спречавања нежељених последица;
- Стара се о исправности и размештају уређаја, опреме и средстава за гашење пожара;
- У случају избијања пожара, ако је на време обавештен, што пре долази на лице места ради пружања подршке управи у организацији људства, за гашење, евакуацију и спасавање људи и имовине, до доласка територијалне ватрогасне јединице;

- По завршетку локализације и ликвидације пожара, у сарадњи са ПП полицијом и истражним органима МУП-а, непосредно учествује у утврђивању узрока настанка пожара и о томе извештај подноси директору (одговорном лицу);
- Врши основну теоријску и практичну обуку запослених из области заштите од пожара
- Прати прописе из области заштите од пожара, као и техничка достигнућа из те области у складу са истим предузима и предлаже потребне мере ради унапређења заштите од пожара;
- У случају непосред опасности од избијања пожара и експлозија, као и елементарних непогода, или других ванредних ситуација, предузима хитне мере за њихово брзо и ефикасно отклањање и забрањује рад на критичним местима;
- Непосредно врши контролу спровођења мера заштите од пожара;
- Обезбеђује одређење књиге и обрасце ради евидентирања контроле апарата за почетно гашење пожара и других ватрогасних справа и уређаја, односно опреме за гашење, аутоматско јављање или гашење пожара, противпаник расвете и сл.;
- Запосленима указује на потребу придржавања прописаних мера заштите од пожара и у складу са тим предузима одговарајуће мере;
- Издаје одобрења за извођење радова заваривања, резања и лемљења на привременим местима. Учествује у примопредаји ових радова, води евиденцију издатих одобрења, као и другу документацију у вези са извођењем радова заваривања, резања и лемљења;
- Прати нове светске трендове, нова научна достигнућа из области заштите од пожара и у току радног века се непрестално усавршава;
- Врши непосредну контролу спровођења утврђених превентивних и наложених мера заштите од пожара;
- Да у случају констатовања одређених неправилности и недостатака због којих постоји непосредна опасност од избијања пожара или експлозије, забрани рад до отклањања истог недостатка;
- Да против запосленог који се не придржава мера прописаних Правилима, који је под дејством алкохола или наркотика поднесе пријаву и проследи је директору Предшколске установе „Лане“ из Кучева ради покретања дисциплинског поступка и утврђивања кривичне одговорности.

3. Доношење Плана евакуације и упутства за поступање у случају пожара.

На основу члана 28. Закона о заштити од пожара Р.Србије („Сл.гласник РС“ бр.111/09), директор Предшколске установе „Лане“ из Кучева, дана 25.03.2013.године, доноси:

План евакуације и упутства за поступање у случају пожара, као и графички приказ просторија Предшколске установе „Лане“ из Кучева која су приказана посебно и биће приложена у делу правила заштите од пожара, а који чине саставни део.

4. Начин оспособљавања запослених за спровођење заштите од пожара.

ОБУКА РАДНИКА ИЗ ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

Основна обука запослених Члан 53. (Закона о заштити од пожара РС број 111/09).

- Основна обука из области заштите од пожара организује се за све запослене, најкасније у року од једне године од дана ступања на рад.
- Основну обуку и практичну проверу знања запослених обављају правна лица из члана 56. став 1. овог Закона и лица која раде на пословима заштите од пожара.
- Програм основне обуке доноси послодавац односно руководилац, по прибављеној сагласности Министарства.

Провера знања запослених врши се једном у три године.

Обавезно присуствовање обуци Члан 54. (Закона о заштити од пожара РС број 111/09).

Запослени су дужни да присуствују обуци и провери знања из области заштите од пожара и да се у раду придржавају прописаних упутстава, упозорења, забрана, мера заштите од пожара, као и да у случају пожара приступе гашењу пожара.

ПЛАН ЕВАКУАЦИЈЕ И УПУТСТВА ЗА ПОСТУПАЊЕ У СЛУЧАЈУ ПОЖАРА

Овим Планом уређују се организација, поступци и мере за осигурање брзог деловања у односу на настали пожар у Предшколској установи „Лане“ из Кучева, примена начина евакуације и спасавања за случај потребе како угрожених лица тако и материјалних добара из просторија Предшколске установе „Лане“ из Кучева.

Предшколска установа „Лане“ из Кучева је у обавези да организује спровођење превентивних мера заштите од пожара с потребним бројем лица стручно оспособљених за спровођење заштите од пожара.

Евакуација у смислу овог Плана подразумева организовано и самостално кретање потенцијално угрожених лица ка сигурним местима, коришћењем планираних евакуационих путева и излаза.

Спасавање лица које самостално не могу напустити ризична места где их је пожар затекао, изводи се организовано увежбаним поступцима и помоћу одговарајуће опреме и средстава.

Евакуација и спасавање се спроводе пре, за време и после настанка пожара којим могу бити угрожени животи и здравље деце, запослених, других лица или материјална добра.

ОСНОВНИ ЗНАЧАЈ ПОЖАРА КАО ОПАСНОГ ДОГАЂАЊА

Трајање

Пожар као опасни догађај може бити малог интензитета и на месту које не омогућава његово евентуално брзо ширење.

Пожар може бити већег интензитета са дужим временским трајањем на месту које омогућава релативно брже ширење.

Трајање обе варијанте пожара условљено је место настанка, количином и запаљивим карактеристикама материјала на којима је настао, учинком акције гашења пожара и др.

У оваквим ситуацијама опасност може изазвати критично деловање тоpline, дима и отровних гасова као продуката пожара на присутна лица већ током првих минута трајања пожара.

Опасност може настати и у вези оштећења и уништења материјалних добара деловањем пожара и применом средстава и поступака гашења.

Опасност од бржег ширења пожара везана је за места где је више сконцентрисан архивски материјал, као и где има више дрвених површина.

Евакуација

Непосредно угрожена лица започињу одмах кретање према сигурним просторијама ван објекта у коме се налази Предшколске установе „Лане“ из Кучева. У најкраћем могућем времену треба процес евакуације организовати као нормално кретање свих угрожених лица коришћењем евакуацијских путева и излаза. Прописаним ознакама и упутствима треба упозорити на планиране евакуацијске путеве и излазе.

Запослени у Предшколске установе „Лане“ из Кучева требају се оспособити нарочито за конторлу понашања присутних људи и деце који се по било ком основу затекну у просторијама Предшколске установе „Лане“ из Кучева, ради паничних поступака у насталој ситуацији.

Спасавање деце, запослених и других лица организује се и спроводи за најкраће могуће време од стране увежбаних лица као и средствима која су примерена у насталој ситуацији.

Спасавање материјалних добара спроводи се за време и након пожара уз максимално ангажовање увежбаних запослених у Предшколске установе „Лане“ из Кучева, као и током акције гашења од стране професионалне ватрогасне јединице.

Остале активности

У оквиру осталих активности могу се навести :

- почетно и касније гашење пожара,
- сигурносни поступци на критичним инсталацијама и уређајима,
- пружање прве медицинске помоћи,
- осигурање простора и одржавање реда,
- санирање настале штете.

ЗАХТЕВИ СИГУРНОСТИ ЗА ЕВАКУАЦИЈСКЕ ПУТЕВЕ И ИЗЛАЗЕ

Извођење, уређење, одржавање и коришћење планираних евакуацијских путева и излаза треба бити тако да је у највећој могућој мери избегнуто нарушавање сигурности присутних особа код настанка пожара.

Најважнији фактор треба обратити пажњу јер се евакуација деце спроводи отежано у односу на одрасле особе.

Евакуацијски путеви и излази морају својом дужином и пропусном моћи осигурати напуштање угрожених простора у времену краћем од времена настанка критичних услова за живот и здравље пожаром угрожених лица. Ради повећања сигурности са сваког места унутар објекта свако лице по правилу треба имати могућност избора кретања ка безбедним излазима.

Евакуацијски путеви и излази требају бити лако препознатљиви и уочљиви непрекидно током боравка учесника и запослених у Предшколској установи „Лане“ из Кучева.

Обележавање евакуацијских путева и излаза обавља се прописаним знаковима постављеним на најуочљивијим местима. За осветљењем знакова треба осигурати непрекидно напајање струјом.

Препознавање евакуацијских путева и излаза не сме бити ометано другим предметима или декорацијом.

Планирану ширину евакуацијских путева и излаза не сме се током коришћења објекта Предшколске установе „Лане“ из Кучева ничим смањивати нити ограничавати.

Просторије које су пожарно опасне не смеју се граничити са евакуацијским путевима и излазима, односно од њих морају бити одвојене.

Врата на евакуацијским путевима и излазима морају бити са отварањем у смеру напуштања објекта. Врата морају бити подобна да се у сваком тренутку могу једноставно отворити са стране предвиђеног смера кретања. Врата предвиђена за излажење за случај опасности од пожара морају бити означена за такво коришћење са знаком „Излаз“.

Противпанична светла морају функционисати и без подршке мрежног напона, односно прописаним интезитетом осветљавати путеве у временском трајању од најмање једног сата.

Евакуацијски излази морају водити ка безбедном месту изван објекта, који је довољно велики да прими сва евакуисана лица (зборно место – плато дворишта испред објекта).

ЕВАКУАЦИЈСКИ ПУТЕВИ И ИЗЛАЗИ ИЗ ПРОСТОРИЈА Предшколске установе „Лане“ из Кучева

Евакуацијски путеви и излази морају се стално одржавати у складу са наведеним одредбама овог Плана.

Евакуацијски процес се планира у ширим оквирима нормативног регулисања безбедности и здравља деце и запослених.

Тим за безбедност у Предшколске установе „Лане“ из Кучева контролише периодично стање евакуацијских путева и излаза и о уоченим променама стања или недостацима одмах извештава директора Предшколске установе „Лане“ из Кучева.

ДУЖНОСТИ РАДНИКА У СЛУЧАЈУ ИЗБИЈАЊА ПОЖАРА И У ГАШЕЊУ ПОЖАРА

У случају избијања пожара већих размера, елементарних непогода и других облика којима се угрожавају људи и имовина, сви радници су дужни да раде на спречавању, спасавању имовине и угрожених људи, као и на отклањању последица, без обзира на прописано радно време, радно место и квалификацију.

У случају избијања пожара за време радног времена, сваки радник је дужан да свим расположивим средствима, приступи гашењу пожара и исти угаси, ако то може да учини без опасности за себе и другог.

Радници који се у процесу избијања пожара не налазе на раду дужни су да одмах по сазнању о избијању пожара дођу у Предшколску установу „Лане“ из Кучева и да учествују у гашењу и отклањању последица пожара.

ОСПОСОБЉАВАЊЕ И УВЕЖБАВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЕВАКУАЦИЈЕ

Сви запослени у Предшколске установе „Лане“ из Кучева морају се упознати са садржајем овог Плана, и на прописан начин се оспособити и увежбати за његово евентуално примењивање.

Са садржајем овог Плана потребно је да се на одговарајући начин упознају и остали учесници коришћења Предшколске установе „Лане“ из Кучева.

Увежбавање спровођења Плана евакуације мора се спроводити бар један пут у 3 (три) године.

У случају настанка пожара у просторијама и објекту у коме се налазе запослени су дужни да:

- одмах приступе гашењу евентуално насталог почетног пожара, са противпожарним апаратима S-6, S-9 или CO2-5, који морају да буду постављени на видном месту и на дохват руке.

У установи Предшколске установе „Лане“ из Кучева се налази и унутрашњи зидни хидранти који служе за гашење већих евентуално насталих пожара, после искључења електричне енергије у објекту.

ОРГАНИЗАЦИЈА ЕВАКУАЦИЈЕ И СПАСАВАЊА

На основу овог Плана одредиће се:

- руководилац екипе,
- заменик,
- остали запослени.

Руководилац екипе, односно његов заменик руководе целокупном евакуацијом. Након примљеног обавештења или ученог пожара у зависности од интезитета обавештавају ватрогасно спасилачку јединицу на број телефона **193** и са њом сарађују током санације пожара. Према процени степена угрожености присутних и запослених наређује спровођење евакуације из угрожених зона и координира рад осталих људи који се по било ком основу затекну у Предшколске установе „Лане“ из Кучева и контролише извршење евакуације.

Одређује зборно место за евакуисане особе и одлучује о његовом укидању.

Одлучује о начину узбуњивања присутних људи у Предшколске установе „Лане“ из Кучева.

Укључује односно наређује укључивање средстава за узбуњивање, с обзиром на настали догађај, прописаним знацима.

Извештава и сарађује током евакуације са директором Предшколске установе „Лане“ из Кучева.

Запослени у случају избијања пожара, а по налогу екипе за евакуацију и спасавње или на знак узбуне дужни су:

- учествовати и подржавати организовани евакуацијски процес,
- придржавати се свих наређења датих особа задужених за евакуацију,
- задржавати се на утврђеном зборном месту до обавештења о распуштању,
- током евакуације извршавати наређења задужених особа за евакуацију.

НАЧИН ДАВАЊА УЗБУНЕ

Наредбу за узбуњивање даје директор Предшколске установе „Лане“ из Кучева или овлашћени запослени радници.

Јавна Предузећа, Установе која се обавештавају у случају изненадног нежењеног догађаја су:

- Управа за ванредне ситуације на бр.тел. **112**
- МУП РС Полицијска управа Кучево на бр.тел. **192**
- Одељење за ванредне ситуације – ВАТРОГАСЦИ СПАСИОЦИ одељење у Кучеву на бр.тел. **193**
- Хитна помоћ бр.тел. **194**

ПОСТУПАК У СЛУЧАЈУ ПОЖАРА

Када се у објекту примети почетан пожар, од стране запослених радника или лица која се по било ком основу налазе у објекту, њихова дужност је да приступе гашењу почетног пожара, али једино тако да приликом гашења не доведу у опасност свој или туђи живот.

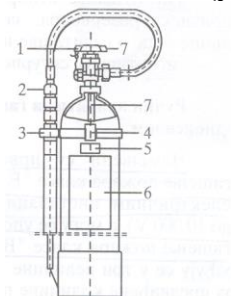
Објект мора бити снабдевен ручним противпожарним апаратима за почетно гашење пожара (преносним и превозним), сходно величини и пожарном оптерећењу објекта.

Ватрогасна опрема (противпожарни апарати, хидрантска мрежа, ручни јављачи пожара...) морају бити јасно означени и постављени на видном месту, технички исправни и контролисани у законском року од стране овлашћене установе-сервиса.

Када запослени примети почетни пожар узима противпожарни апарат и по упутству га активира, усмерава у правцу пожара и започиње гашење.

Упутство за коришћење противпожарних апарата:

- **Тип „S“ (суви прах)**
- донети апарат до места пожара
- извући сигурносни осигурач покретне ручице на капи апарата
- дланом ударити горњу покретну ручицу до краја
- сачекати од 3 до 5 секунди
- уперити млазницу ка пожару и притиснути горњу ручицу
- млазом праха прекривати запаљену површину све док се пожар не угаси

- **Тип „CO₂“ (угљендиоксид)**

1. Осигурач са пломбом
2. Млазница са цревом
3. Држач црева
4. Ручица за ношење апарата
5. Носач апарата
6. Налепница са упутством
7. Вентил за активирање

Сл. 98. Ручни апарат гашења "CO₂"

- донети апарат до места пожара
- уперити млазницу апарата према пожару
- одврнути вентил на боци улево до краја
- млазом гаса CO₂ деловати на запаљене површине док се пожар не угаси.

Ако је пожар већих размера, таквих да запослени није у могућности да га сам угаси, искључује електричну енергију и позива, што хитније, ватрогасно спасилачку јединицу на број телефона **193**.

На излазном путу објекта мора постојати паник светиљка која ће означавати „Изназ“, и која мора да функционише и приликом електричне енергије.

У случају потребе евакуације из објекта запослени у објекту мора без панике, у што краћем временском интервалу и на безбедан начин, да лица која се налазе у објекту упути ка излазу.

Сва лица морају најкраћим, безбедним путем да напусте објекат и склоне се на слободан и сигуран простор.

Изази и пролази који служе за евакуацију морају бити од негоривог материјала.

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

У Предшколској установи „Лане“ из Кучева, треба да се налази бар један примерак овог Правила заштите од пожара и да буде доступан сваком запосленом раднику, како би радници могли да се упознају са његовим садржајем, а што би им користило на радном месту.

Новопримљени запослени радници, пре распореда на радно место, треба да буду упознати са одредбама ових Правила заштите од пожара, а посебно са оним одредбама које се односе на њихова права, дужности и обавезе као и на радно место на којем ће радити.

Разна упозорења, упутства и остали акти који се односе на опасност и заштиту при раду и заштиту од пожара, а у вези су са обављањем посла на одређеним радним местима, као и одређеним средствима рада, а који се издају ради заштите живота и здравља, као и избегавање здравственог оштећења радника, морају да буду доступни радницима и свим запосленима као и новопримљеним или распоређеним радницима на радна места на која се ове заштитне мере односе.

За спровођење одредаба овог Правила заштите од пожара и правовременом упознавању запослених радника са заштитним мерама на појединим радним местима, брине се и одговоран је директор Предшколске установе „Лане“ из Кучева, као и запослено лице које директор одреди и нормативно задужи за обављање послова заштите од пожара.

До сада издата упутства, правила, посебне мере и друга акта која се односе на спровођење мера заштите од пожара, важе и након доношења овог Правила заштите од пожара, ако нису у супротности са одредбама Правилника заштите од пожара и важећим техничким прописима и Законима.

Сва постојећа ватрогасна средства, уређаји и опрема која се налази у употреби и на залихама, мора да се искористи до краја по одредбама општих аката који важе до ступања на снагу овог Правила заштите од пожара.

Доношењем овог Правила заштите од пожара, за поједине врсте радова, важе упутства издата до сада, као и акта за спровођење мера заштите од пожара који су у сагласности са одредабама и члановима Правила заштите од пожара Предшколске установе „Лане“ из Кучева.

УСВАЈАЊЕ И ПРАВОСНАЖНОСТ ПРАВИЛА ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

Одлука о усвајању Правила заштите од пожара мора бити потписана од стране Управног одбора и директора Предшколске установе „Лане“ из Кучева, као и оверена печатом.

Правила заштите од пожара се почињу примењивати осмог дана од дана објављивања на огласној табли Предшколске установе „Лане“ из Кучева.

У Кучеву дана,
29.10.2014. године.

Предшколска установа „Лане“ Кучево
Председник Управног одбора
Драган Кржановић с.р.

Правила заштите од пожара израдио:
Добровољно ватрогасно друштво „Пожаревац“
П.Д. за противпожарну заштиту „ДВД Сервис и обука“ доо Пожаревац, Партизанска 3.